

Ομάδα Α:**Άσκηση 1 σελίδα 27**

Ποιο είναι το πεδίο ορισμού των παρακάτω συναρτήσεων :

i) $f(x) = \frac{x+2}{x^2-3x+2}$

ii) $f(x) = \sqrt[3]{x-1} + \sqrt{2-x}$

iii) $f(x) = \frac{\sqrt{1-x^2}}{x}$

iv) $f(x) = \ln(1-e^x)$

Λύση

i. Οι ρίζες του τριωνύμου $x^2 - 3x + 2$ είναι 1 και 2. Πρέπει :

$$x^2 - 3x + 2 \neq 0 \Leftrightarrow x \neq 1 \text{ και } x \neq 2.$$

$$\text{Άρα, } D_f = (-\infty, 1) \cup (1, 2) \cup (2, +\infty).$$

ii. Πρέπει :

$$x - 1 \geq 0 \text{ και } 2 - x \geq 0 \Leftrightarrow$$

$$x \geq 1 \text{ και } x \leq 2 \Leftrightarrow 1 \leq x \leq 2. \text{ Άρα: } D_f = [1, 2]$$

iii. Πρέπει :

$$x \neq 0 \text{ και } 1 - x^2 \geq 0$$

$$1 - x^2 \geq 0 \Leftrightarrow x^2 \leq 1 \Leftrightarrow |x| \leq 1 \Leftrightarrow -1 \leq x \leq 1$$

$$\text{Άρα: } D_f = [-1, 0) \cup (0, 1].$$

iv. Πρέπει : $1 - e^x > 0 \Leftrightarrow e^x < 1 \Leftrightarrow e^x < e^0 \Leftrightarrow x < 0.$

$$\text{Άρα: } D_f = (-\infty, 0)$$

Άσκηση 2 σελίδα 27

Για ποιες τιμές του $x \in \mathbb{R}$ η γραφική παράσταση της συνάρτησης f βρίσκεται πάνω από τον άξονα $x'x$, όταν :

i) $f(x) = x^2 - 4x + 3$

ii) $f(x) = \frac{1+x}{1-x}$

iii) $f(x) = e^x - 1$

Λύση

Πρέπει :

i) $f(x) > 0 \Leftrightarrow x^2 - 4x + 3 > 0 \Leftrightarrow$

o x εκτός των ριζών του τριωνύμου, δηλαδή $x < 1$ ή $x > 3$.

Οπότε : $x \in (-\infty, 1) \cup (3, +\infty)$.

ii) $f(x) > 0 \Leftrightarrow \frac{1+x}{1-x} > 0 \Leftrightarrow (1+x)(1-x) > 0 \Leftrightarrow -1 < x < 1$

iii) $f(x) > 0 \Leftrightarrow e^x - 1 > 0 \Leftrightarrow e^x > 1 \Leftrightarrow e^x > e^0 \Leftrightarrow x > 0$.

Άσκηση 3 σελίδα 27

Για ποιες τιμές του $x \in \mathbb{R}$ η γραφική παράσταση της συνάρτησης f βρίσκεται πάνω από τη γραφική παράσταση της συνάρτησης g όταν:

i) $f(x) = x^3 + 2x + 1$ και $g(x) = x + 1$

ii) $f(x) = x^3 + x - 2$ και $g(x) = x^2 + x - 2$

Λύση

i) Πρέπει: $f(x) > g(x) \Leftrightarrow x^3 + 2x + 1 > x + 1 \Leftrightarrow$

$x^3 + x > 0 \Leftrightarrow x(x^2 + 1) > 0 \Leftrightarrow x > 0$ αφού:

$x^2 + 1 > 0 \forall x \in \mathbb{R}$

Η Γνώση με τρόπο απλό και κατανοητό!

2

$$\text{ii) Πρέπει: } f(x) > g(x) \Leftrightarrow x^3 + x - 2 > x^2 + x - 2 \Leftrightarrow$$

$$x^3 - x^2 > 0 \Leftrightarrow x^2(x - 1) > 0 \Leftrightarrow x > 1 \text{ αφού:}$$

$$x^2 \geq 0 \forall x \in \mathbb{R}$$

Άσκηση 7 σελ. 28

Να εξετάσετε σε ποιες περιπτώσεις είναι $f = g$. Στις περιπτώσεις που είναι $f \neq g$ να προσδιορίσετε το ευρύτερο δυνατό υποσύνολο του $\mathbb{R}$ στο οποίο ισχύει $f(x) = g(x)$.

$$\text{i) } f(x) = \sqrt{x^2} \text{ και } g(x) = (\sqrt{x})^2$$

$$\text{ii) } f(x) = \frac{x^2-1}{x^2+|x|} \text{ και } g(x) = 1 - \frac{1}{|x|}$$

$$\text{iii) } f(x) = \frac{x-1}{\sqrt{x}-1} \text{ και } g(x) = \sqrt{x} + 1$$

Λύση

$$\text{i) } D_f = \mathbb{R}, D_g = [0, +\infty). \text{ Άρα } f \neq g.$$

Το ευρύτερο δυνατό υποσύνολο του $\mathbb{R}$, στο οποίο ισχύει $f(x) = g(x)$ είναι το $[0, +\infty)$, αφού για κάθε $x \in [0, +\infty)$ ισχύει :

$$f(x) = \sqrt{x^2} = |x| = x = (\sqrt{x})^2 = g(x)$$

ii) Για το D_f : Πρέπει:

$$x^2 + |x| \neq 0 \Leftrightarrow |x|^2 + |x| \neq 0 \Leftrightarrow |x|(|x| + 1) \neq 0 \Leftrightarrow$$

$$|x| \neq 0 \Leftrightarrow x \neq 0$$

Για το D_g : Πρέπει :

$$|x| \neq 0 \Leftrightarrow x \neq 0$$

$$\text{Άρα } D_f = D_g.$$

$$f(x) = \frac{x^2 - 1}{x^2 + |x|} = \frac{|x|^2 - 1}{|x|^2 + |x|} = \frac{(|x| - 1)(|x| + 1)}{|x|(|x| + 1)} =$$
$$\frac{|x| - 1}{|x|} = 1 - \frac{1}{|x|} = g(x), \forall x \in \mathbb{R}^*$$

iii.

Για το D_f :

Πρέπει $x \geq 0$ και $\sqrt{x} - 1 \neq 0 \Leftrightarrow x \geq 0$ και $\sqrt{x} \neq 1 \Leftrightarrow x \neq 1$

$x \geq 0$ και $x \neq 1$

Άρα: $D_f = [0, 1) \cup (1, +\infty)$

$D_g = [0, +\infty)$

Άρα, $f \neq g$.

Για κάθε $x \in [0, 1) \cup (1, +\infty)$ είναι:

$$f(x) = \frac{x - 1}{\sqrt{x} - 1} = \frac{(x - 1)(\sqrt{x} + 1)}{(\sqrt{x} - 1)(\sqrt{x} + 1)} = \frac{(x - 1)(\sqrt{x} + 1)}{x - 1} =$$

$$\sqrt{x} + 1 = g(x)$$

Επομένως, το ευρύτερο δυνατό υποσύνολο του $\mathbb{R}$, στο οποίο ισχύει

$f(x) = g(x)$ είναι το $[0, 1) \cup (1, +\infty)$.

Άσκηση 8 σελίδα 28

Δίνονται οι συναρτήσεις $f(x) = 1 + \frac{1}{x}$ και $g(x) = \frac{x}{1-x}$. Να βρείτε τις συναρτήσεις :

$$f + g, \quad f - g, \quad fg \text{ και } \frac{f}{g}$$

Λύση

$$D_f = \mathbb{R}^*, \quad D_g = \mathbb{R} - \{1\}, \quad D = \mathbb{R} - \{0,1\}$$

$$\begin{aligned}(f + g)(x) &= f(x) + g(x) = 1 + \frac{1}{x} + \frac{x}{1-x} = \frac{x(1-x) + 1 - x + x^2}{x(1-x)} \\ &= \frac{1}{x(1-x)}, \quad x \in D.\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}(f - g)(x) &= f(x) - g(x) = 1 + \frac{1}{x} - \frac{x}{1-x} = \frac{x(1-x) + 1 - x - x^2}{x(1-x)} \\ &= \frac{-2x^2 + 1}{x(1-x)}, \quad x \in D.\end{aligned}$$

$$(fg)(x) = f(x) \cdot g(x) =$$

$$\left(1 + \frac{1}{x}\right) \cdot \frac{x}{1-x} = \frac{x+1}{x} \cdot \frac{x}{1-x} = \frac{x+1}{1-x}, \quad x \in D.$$

$$\frac{f(x)}{g(x)} = \frac{x + \frac{1}{x}}{\frac{x}{1-x}} = \frac{\frac{x^2 + 1}{x}}{\frac{x}{1-x}} = \frac{1 - x^2}{x^2}, \quad x \in D, g(x) \neq 0.$$

Άσκηση 10 σελίδα 28

Να προσδιορίσετε τη συνάρτηση $g \circ f$, αν :

i) $f(x) = x^2$ και $g(x) = \sqrt{x}$ ii) $f(x) = \eta\mu x$ και $g(x) = \sqrt{1-x^2}$

iii) $f(x) = \frac{\pi}{4}$ και $g(x) = \varepsilon\varphi x$

Λύση

i) $D_f = \mathbb{R}$ (πολυωνυμική) και $D_g = [0, +\infty)$ αφού πρέπει $x \geq 0$ γιατί βρίσκεται κάτω από ρίζα.

$$D_{g \circ f} = \{x \in D_f / f(x) \in D_g\} = \{x \in \mathbb{R} / x^2 \in [0, +\infty)\} = \mathbb{R}$$

Αφού $x^2 \geq 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

$$(g \circ f)(x) = g(f(x)) = g(x^2) = \sqrt{x^2} = |x|$$

ii) $D_f = \mathbb{R}$ και $D_g = [-1, 1]$ αφού πρέπει $1 - x^2 \geq 0$ γιατί βρίσκεται κάτω από ρίζα.

$$\text{Οπότε : } 1 - x^2 \geq 0 \Leftrightarrow -x^2 \geq -1 \Leftrightarrow x^2 \leq 1 \Leftrightarrow |x|^2 \leq 1 \Leftrightarrow$$

$$|x| \leq 1 \Leftrightarrow -1 \leq x \leq 1$$

$$D_{g \circ f} = \{x \in D_f / f(x) \in D_g\} = \{x \in \mathbb{R} / \eta\mu x \in [-1, 1]\} = \mathbb{R}$$

Αφού $-1 \leq \eta\mu x \leq 1$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

$$(g \circ f)(x) = g(f(x)) = g(\eta\mu x) = \sqrt{1 - \eta\mu^2 x} = \sqrt{\sigma\upsilon\nu^2 x} = |\sigma\upsilon\nu x|$$

iii) Η f είναι πολυωνυμική οπότε το πεδίο ορισμού της είναι :

$$D_f = \mathbb{R}.$$

Για την $\varepsilon\varphi x = \frac{\eta\mu x}{\sigma\upsilon\nu x}$ πρέπει : $\sigma\upsilon\nu x \neq 0 \Leftrightarrow \sigma\upsilon\nu x \neq \sigma\upsilon\nu\left(\frac{\pi}{2}\right) \Leftrightarrow x \neq \kappa\pi + \frac{\pi}{2}, \kappa \in \mathbb{Z}$. Άρα, $D_g = \mathbb{R} - \{\kappa\pi + \frac{\pi}{2}, \kappa \in \mathbb{Z}\}$

$$D_{g \circ f} = \{x \in D_f / f(x) \in D_g\} = \{x \in \mathbb{R} / \frac{\pi}{4} \neq \kappa\pi + \frac{\pi}{2}, \kappa \in \mathbb{Z}\} = \mathbb{R}.$$

$$(g \circ f)(x) = g(f(x)) = g\left(\frac{\pi}{4}\right) = \varepsilon\varphi\left(\frac{\pi}{4}\right) = 1$$

Άσκηση 11 σελίδα 27

Δίνονται οι συναρτήσεις $f(x) = x^2 + 1$ και $g(x) = \sqrt{x - 2}$. Να προσδιορίσετε τις συναρτήσεις $g \circ f$ και $f \circ g$.

Λύση

Αρχικά, υπολογίζουμε το πεδίο ορισμού των συναρτήσεων f, g . Η συνάρτηση f είναι πολυωνυμική οπότε το x μπορεί να πάρει οποιαδήποτε πραγματική τιμή. Άρα, το πεδίο ορισμού της f είναι :

$$D_f = \mathbb{R}.$$

Τώρα για τη g : Κάτω από τη ρίζα μπορούμε να βάλουμε μόνο μη αρνητικούς αριθμούς άρα πρέπει να αποκλείσουμε τους αρνητικούς. Δηλαδή : $x - 2 \geq 0 \Leftrightarrow x \geq 2$. Οπότε το πεδίο ορισμού της g είναι :

$$D_g = [2, +\infty).$$

$g \circ f$

Αρχικά βρίσκουμε το πεδίο ορισμού της $g \circ f$:

$$D_{g \circ f} = \{x \in D_f / f(x) \in D_g\} = \{x \in \mathbb{R} / (x^2 + 1) \in [2, +\infty)\} =$$

$$\{x \in \mathbb{R} / x^2 + 1 \geq 2\} = \{x \in \mathbb{R} / x^2 - 1 \geq 0\}$$

Η Γνώση με τρόπο απλό και κατανοητό!

Παίρνω ξεχωριστά τη σχέση $x^2 - 1 \geq 0$.

$$x^2 - 1 \geq 0 \Leftrightarrow x^2 \geq 1 \Leftrightarrow |x|^2 \geq 1 \Leftrightarrow |x| \geq 1 \Leftrightarrow x \leq -1 \text{ ή } x \geq 1$$

$$D_{g \circ f} = \{x \in \mathbb{R} / x \leq -1 \text{ ή } x \geq 1\} = (-\infty, -1] \cup [1, +\infty)$$

Βρίσκουμε τον τύπο της $g \circ f$.

$$(g \circ f)(x) = g(f(x)) = \sqrt{x^2 + 1} - 2 = \sqrt{x^2 - 1}$$

(Πηγαίνουμε στον τύπο της g και βάζουμε όπου x το $f(x) = x^2 + 1$.)

$f \circ g$

Αρχικά βρίσκουμε το πεδίο ορισμού της $f \circ g$:

$$D_{f \circ g} = \{x \in D_g / g(x) \in D_f\} = \{x \in [2, +\infty) / \sqrt{x-2} \in \mathbb{R}\}$$

$$D_{f \circ g} = [2, +\infty)$$

Βρίσκουμε τον τύπο της $f \circ g$.

$$(f \circ g)(x) = f(g(x)) = (\sqrt{x-2})^2 + 1 = x - 2 + 1 = x - 1$$

(Πηγαίνουμε στον τύπο της f και βάζουμε όπου x το $g(x) = \sqrt{x-2}$.)

Άσκηση 12 σελίδα 28

Να εκφράσετε τη συνάρτηση f ως σύνθεση δύο ή περισσότερων συναρτήσεων, αν :

$$i) f(x) = \eta\mu(x^2 + 1)$$

$$ii) f(x) = 2\eta\mu^2 3x + 1$$

$$iii) f(x) = \ln(e^{2x} - 1)$$

$$iv) f(x) = \eta\mu^2(3x)$$

Λύση

i. Στην f φαίνονται δύο συναρτήσεις : η $g(x) = x^2 + 1$ και η $h(x) = \eta\mu x$.

$$\text{Τότε : } f(x) = (h \circ g)(x) = h(g(x)) = h(x^2 + 1) = \eta\mu(x^2 + 1).$$

ii. Στην f φαίνονται τρεις συναρτήσεις : η $g(x) = 3x$, η $h(x) = \eta\mu x$ και η $\varphi(x) = 2x^2 + 1$. Τότε : $f(x) = (\varphi \circ h \circ g)(x) = \varphi(h(g(x))) = \varphi(\eta\mu 3x) = 2\eta\mu^2 3x + 1$.

iii. Στην f φαίνονται τρεις συναρτήσεις : η $g(x) = 2x$, η $h(x) = e^x - 1$ και η $\varphi(x) = \ln x$. Τότε : $f(x) = (\varphi \circ h \circ g)(x) = \varphi(h(g(x))) = \varphi(e^{2x} - 1) = \ln(e^{2x} - 1)$.

Όμως, για να ορίζεται ο $\ln(e^{2x} - 1)$ πρέπει:

$$e^{2x} - 1 > 0 \Leftrightarrow e^{2x} > 1 \Leftrightarrow e^{2x} > e^0 \Leftrightarrow 2x > 0 \Leftrightarrow x > 0$$

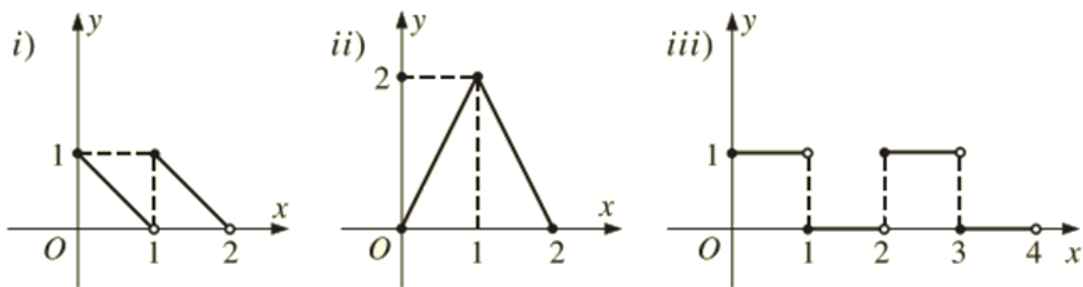
(θυμίζουμε εδώ ότι η e^x είναι γνησίως αύξουσα γι' αυτό όταν κατέβηκαν προηγουμένως οι εκθέτες η ανισότητα δεν άλλαξε.

iv. Στην f φαίνονται τρεις συναρτήσεις : η $g(x) = 3x$, η $h(x) = \eta\mu x$ και η $\varphi(x) = x^2$. Τότε : $f(x) = (\varphi \circ h \circ g)(x) = \varphi(h(g(x))) = \varphi(h(3x)) = \varphi(\eta\mu 3x) = \eta\mu^2 3x = f(x)$.

Ομάδα Β

Άσκηση 1 σελίδα 28

Να προσδιορίσετε τη συνάρτηση f της οποίας η γραφική παράσταση είναι:

Λύση

i) Το πρώτο τμήμα ενώνει τα σημεία : $A(1,0)$ και $B(0,1)$.

Είναι : $\lambda_{AB} = \frac{1-0}{0-1} = -1$ και διέρχεται από το A οπότε ανήκει στην ευθεία :

$$y - y_A = \lambda_{AB}(x - x_A) \Leftrightarrow y - 0 = -1(x - 1) \Leftrightarrow y = -x + 1$$

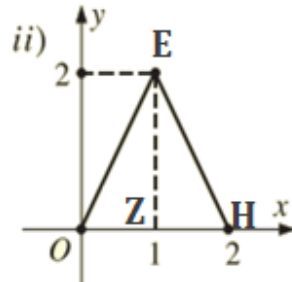
Το δεύτερο τμήμα ενώνει τα σημεία : $\Gamma(2,0)$ και $\Delta(1,1)$.

Είναι : $\lambda_{\Gamma\Delta} = \frac{1-0}{1-2} = -1$ και διέρχεται από το Γ οπότε ανήκει στην ευθεία :

$$y - y_{\Gamma} = \lambda_{\Gamma\Delta}(x - x_{\Gamma}) \Leftrightarrow y - 0 = -1(x - 2) \Leftrightarrow y = -x + 2$$

Οπότε η συνάρτηση είναι : $f(x) = \begin{cases} -x + 1, & 0 \leq x < 1 \\ -x + 2, & 1 \leq x \leq 2 \end{cases}$

ii)

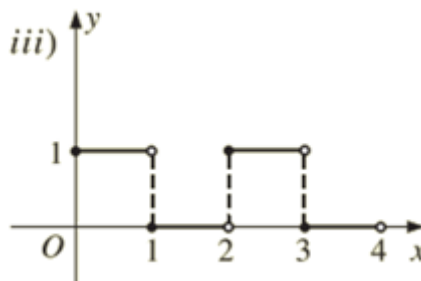

Για το **OE**: $O(0,0)$ και $E(1,2)$ οπότε : $\lambda_{OE} = \frac{2-0}{1-0} = 2$ και διέρχεται από το E . Έτσι η OE είναι : $y - y_E = \lambda_{OE}(x - x_E) \Leftrightarrow y - 2 = 2(x - 1) \Leftrightarrow y = 2x - 2 + 2 \Leftrightarrow y = 2x$

Για το **HE**: $H(2,0)$ και $E(1,2)$ οπότε : $\lambda_{HE} = \frac{2-0}{1-2} = -2$ και διέρχεται από το E . Έτσι η HE είναι : $y - y_E = \lambda_{HE}(x - x_E) \Leftrightarrow y - 2 = -2(x - 1) \Leftrightarrow y = -2x + 2 + 2 \Leftrightarrow y = -2x + 4$

Οπότε η συνάρτηση είναι : $f(x) = \begin{cases} 2x, & 0 \leq x \leq 1 \\ -2x + 4, & 1 \leq x \leq 2 \end{cases}$

iii)

Το πρώτο τμήμα τέμνει τον y στο 1 και είναι παράλληλη στον $x'x$. Άρα, είναι η $y = 1$. Το ίδιο και το τρίτο τμήμα. Τα άλλα δύο βρίσκονται πάνω στον $x'x$ και έχουν εξίσωση $x = 0$.

Έτσι, η συνάρτηση είναι : $f(x) = \begin{cases} 1, & 0 \leq x < 1 \text{ ή } 2 \leq x < 3 \\ 0, & 1 \leq x < 2 \text{ ή } 3 \leq x < 4 \end{cases}$

Άσκηση 5 σελίδα 28

Να παραστήσετε γραφικά τη συνάρτηση :

$$i) f(x) = \frac{|x+1|+|x-1|}{2} \quad ii) f(x) = \frac{\eta\mu x+|\eta\mu x|}{2}, \quad x \in [0,2\pi]$$

Από τη γραφική παράσταση της f να προσδιορίσετε το σύνολο τιμών της σε καθεμιά περίπτωση.

Λύση

i) Για $x < -1$, η f γίνεται : $f(x) = \frac{-x-1-x+1}{2} = -\frac{2x}{2} = -x$, αφού για $x < -1 \Leftrightarrow x + 1 < 0$, και $x < -1 \Leftrightarrow x - 1 < -1 - 1 \Leftrightarrow x - 1 < -2 < 0$

Για $-1 \leq x < 1$, η f γίνεται : $f(x) = \frac{x+1-x+1}{2} = \frac{2}{2} = 1$, αφού :

$x \geq -1 \Leftrightarrow x + 1 \geq 0$ και $x < 1 \Leftrightarrow x - 1 < 0$

Για $x \geq 1$, η f γίνεται : $f(x) = \frac{x+1+x-1}{2} = \frac{2x}{2} = x$.

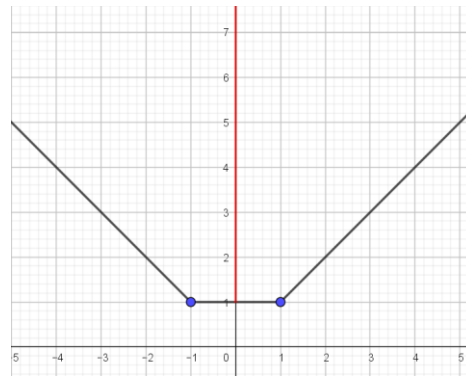
Για $x < -1$, $f(x) = -x$ η οποία είναι η διχοτόμος της 2^{ης} γωνίας.

Για $-1 \leq x < 1$, $f(x) = 1$ η οποία είναι σταθερή συνάρτηση και η γραφική της παράσταση είναι ευθεία παράλληλη στον $x'x$ και τέμνει τον $y'y$ στο 1. Απλώς θα κρατήσουμε μόνο το κομμάτι ανάμεσα στο -1 και 1 .

Για $x \geq 1$, $f(x) = x$ η οποία είναι η διχοτόμος της 1^{ης} γωνίας.

Η Γνώση με τρόπο απλό και κατανοητό!

Οπότε, η γραφική της παράσταση είναι :

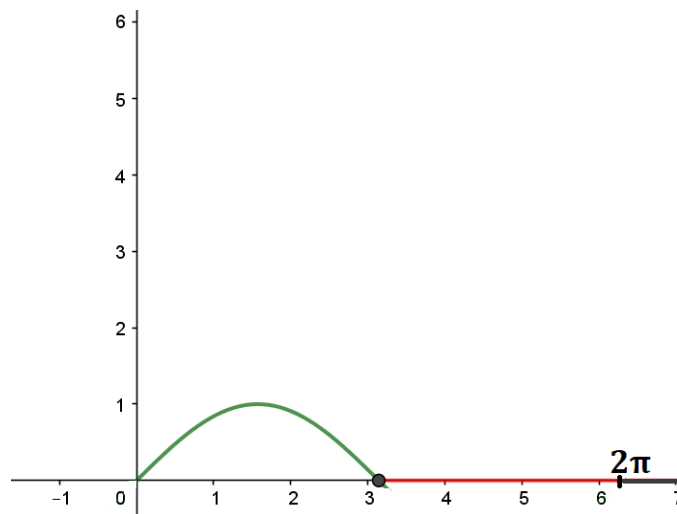
Από το σχήμα φαίνεται ότι το σύνολο τιμών είναι το $[1, +\infty)$.

ii)

$$\text{Όταν : } 0 \leq x \leq \pi : f(x) = \frac{\eta\mu x + \eta\mu x}{2} = \eta\mu x.$$

$$\text{Όταν : } \pi \leq x \leq 2\pi : f(x) = \frac{\eta\mu x - \eta\mu x}{2} = 0.$$

Η γραφική παράσταση είναι :

Από το σχήμα φαίνεται ότι το σύνολο τιμών είναι το $[0,1]$.

Άσκηση 6 σελίδα 28

Να βρείτε συνάρτηση f τέτοια, ώστε να ισχύει :

i) $(f \circ g)(x) = x^2 + 2x + 2$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$, αν $g(x) = x + 1$.

ii) $(f \circ g)(x) = \sqrt{1 + x^2}$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$, αν $g(x) = -x^2$.

iii) $(g \circ f)(x) = |\sin x|$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$, αν $g(x) = \sqrt{1 - x^2}$.

Λύση

i) $D_{f \circ g} = \mathbb{R}, D_g = \mathbb{R}$

Θέτουμε : $y = g(x) = x + 1$, οπότε : $x = y - 1, y \in \mathbb{R}$.

$$(f \circ g)(x) = x^2 + 2x + 2 \Rightarrow f(g(x)) = (y - 1)^2 + 2(y - 1) + 2 \Rightarrow$$

$$f(y) = y^2 - 2y + 1 + 2y - 2 + 2 \Rightarrow f(y) = y^2 + 1, y \in \mathbb{R}.$$

Οπότε : $f(x) = x^2 + 1, x \in \mathbb{R}$.

ii) $D_{f \circ g} = \mathbb{R}, D_g = \mathbb{R}$

Θέτουμε : $y = g(x) = -x^2 \leq 0$, οπότε : $x^2 = -y, y \in (-\infty, 0]$.

$$(f \circ g)(x) = \sqrt{1 + x^2} \Rightarrow$$

$$(f(g(x))) = \sqrt{1 - y} \Rightarrow f(y) = \sqrt{1 - y}, y \in (-\infty, 0]$$

$$f(x) = \sqrt{1 - x}, x \in (-\infty, 0]$$

iii) $D_{g \circ f} = \mathbb{R}, D_g = [-1, 1]$ γιατί πρέπει :

$$1 - x^2 \geq 0 \Leftrightarrow x^2 \leq 1 \Leftrightarrow |x| \leq 1 \Leftrightarrow -1 \leq x \leq 1$$

Στον τύπο $g(x) = \sqrt{1 - x^2}$ θέτουμε όπου x , $f(x)$ με $x \in \mathbb{R}$ και βέβαια με $f(x) \in [-1, 1]$.

$$g(f(x)) = \sqrt{1 - f^2(x)}, \text{ αλλά δίνεται } (g \circ f)(x) = |\sin x|, ; \text{ ara } Q$$

$$\begin{aligned} |\sin x| &= \sqrt{1 - f^2(x)} \Rightarrow \sin^2 x = 1 - f^2(x) \Rightarrow \\ f^2(x) &= 1 - \sin^2 x \Rightarrow f^2(x) = \eta\mu^2 x \Rightarrow \\ f(x) &= |\eta\mu x|, x \in \mathbb{R} \end{aligned}$$

Άσκηση 7 σελίδα 29

Δίνονται οι συναρτήσεις $f(x) = x + 1$ και $g(x) = ax + 2$. Για ποια τιμή του $a \in \mathbb{R}$ ισχύει $f \circ g = g \circ f$;

Λύση

Αρχικά, παρατηρούμε ότι : $D_f = \mathbb{R}$, $D_g = \mathbb{R}$.

$$D_{f \circ g} = \{x \in D_g / g(x) \in D_f\} = \{x \in \mathbb{R} / g(x) \in \mathbb{R}\} = \mathbb{R}$$

$$D_{g \circ f} = \{x \in D_f / f(x) \in D_g\} = \{x \in \mathbb{R} / f(x) \in \mathbb{R}\} = \mathbb{R}$$

$$f \circ g = g \circ f \Leftrightarrow (f \circ g)(x) = (g \circ f)(x) \Leftrightarrow$$

$$f(g(x)) = g(f(x)), \forall x \in \mathbb{R} \Leftrightarrow$$

$$ax + 2 + 1 = a(x + 1) + 2 \Leftrightarrow$$

$$ax + 3 = ax + a + 2 \Leftrightarrow \mathbf{a = 1}$$

Άσκηση 9 σελίδα 29

Δίνονται οι συναρτήσεις :

$$f(x) = \frac{\alpha x + \beta}{x - \alpha}, \text{ με } \beta \neq -\alpha^2 \text{ και } g(x) = x - 2\sqrt{x} + 1$$

Να αποδείξετε ότι :

α) $f(f(x)) = x$, για κάθε $x \in \mathbb{R} - \{\alpha\}$ και

Η Γνώση με τρόπο απλό και κατανοητό!

β) $g(g(x)) = x$, για κάθε $x \in [0,1]$.

Λύση

α) $D_f = \mathbb{R} - \{\alpha\}$

$$D_{f \circ f} = \{x \in D_f \text{ με } f(x) \in D_f\} = \{x \neq \alpha \text{ με } \frac{\alpha x + \beta}{x - \alpha} \neq \alpha\}$$

$$= \{x \neq \alpha \text{ με } \alpha x + \beta \neq \alpha(x - \alpha)\}$$

$$= \{x \neq \alpha \text{ με } \alpha x + \beta \neq \alpha x - \alpha^2\}$$

$$= \{x \neq \alpha \text{ με } \beta \neq -\alpha^2\} = \mathbb{R} - \{\alpha\}$$

$$f(f(x)) = \frac{af(x)+\beta}{f(x)-a} = \frac{a\frac{(\alpha x+\beta)}{x-a}+\beta}{\frac{\alpha x+\beta}{x-a}-a} = \frac{a(\alpha x+\beta)+\beta(x-a)}{\alpha x+\beta-a(x-a)} =$$

$$\frac{a^2x + a\beta + \beta x - \beta\alpha}{\alpha x + \beta - \alpha x + a^2} =$$

$$\frac{a^2x + \beta x}{\beta + a^2} = \frac{x(a^2 + \beta)}{\beta + a^2} = x$$

β) $D_g = [0, +\infty)$ και $g(x) = (\sqrt{x})^2 - 2\sqrt{x} + 1 = (1 - \sqrt{x})^2$

$$D_{g \circ g} = \{x \in D_g / g(x) \in D_g\} =$$

$$\{x \in [0, +\infty) / x - 2\sqrt{x} + 1 \in [0, +\infty)\} =$$

$$\{x \geq 0 / x - 2\sqrt{x} + 1 \geq 0\} =$$

$$\{x \geq 0 / \sqrt{x}^2 - 2\sqrt{x} + 1 \geq 0\} =$$

$$\{x \geq 0 / (\sqrt{x} - 1)^2 \geq 0\} = [0, +\infty)$$

$$g(g(x)) = (1 - g(x))^2 = \left(1 - \sqrt{(1 - \sqrt{x})^2}\right)^2 =$$

$$(1 - |1 - \sqrt{x}|)^2 = [1 - (1 - \sqrt{x})]^2 = (\sqrt{x})^2 = x$$

Παρατήρηση : Είναι : $|1 - \sqrt{x}| = 1 - \sqrt{x}$ γιατί :

$$x \in [0,1] \Rightarrow 0 \leq x \leq 1 \Rightarrow 0 \leq \sqrt{x} \leq 1 \Rightarrow 1 - \sqrt{x} \geq 0$$